

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๒๐๗.๓/๒๕๖๖

สพด.รับที่ ๘๔๒
๒๕๖๖
๒๕๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕๕๐๗
วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ ๑๔.๓๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรื่องที่ ๒๕

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการพลาสติก และการจัดตั้งสถาบันพลาสติก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๘๔๐๑ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๘๑๐๑ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการพลาสติก และการจัดตั้งสถาบันพลาสติก เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว มีความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการพลาสติก และการจัดตั้งสถาบันพลาสติก ดังนี้

๑. เนื่องจากผลิตภัณฑ์พลาสติกมีข้อดีเหนือวัสดุอื่นๆ มีความคงทนต่อสารเคมี ไม่เป็นสนิม ไม่ผุกร่อน รวมทั้งไม่ย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ ส่งผลให้พลาสติกมีอายุยาวนานนับร้อยปี ประกอบกับในปัจจุบันมีการนำพลาสติกมาใช้งานอย่างแพร่หลาย โดยมีการใช้งานทดแทนวัสดุอื่นๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แม้พลาสติกจะมีอายุยาวนาน แต่ผลิตภัณฑ์พลาสติกบางประเภทมีอายุการใช้งานสั้นมาก โดยจะถูกทิ้งเป็นขยะด้วยปริมาณและสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบของผลิตภัณฑ์พลาสติกต่อสิ่งแวดล้อม ควรพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันและลดผลกระทบของผลิตภัณฑ์พลาสติกต่อสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาวัฏจักรของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment) ดังนี้

๑.๑ ขั้นตอนการผลิต ควรลดผลกระทบจากการใช้ความร้อนหลอมเม็ดพลาสติก การนำเข้าแม่พิมพ์ การใช้น้ำหล่อเย็น การตกแต่งชิ้นงาน เนื่องจากขั้นตอนการผลิตต่างๆ เหล่านี้ อาจก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ อากาศ และขยะมูลฝอย

๑.๒ ระหว่างการใช้งาน ควรลดผลกระทบจากสารที่มีความพิษหลงเหลืออยู่และอาจหลุดหรือเคลื่อนย้ายจากพลาสติกลงสู่สิ่งที่มีบรรจุอยู่ โดยเฉพาะการปนเปื้อนในอาหารซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค หรืออันตรายจากการสัมผัสภาชนะพลาสติก ตลอดจนของเด็กเล่นหรือเครื่องใช้สำหรับเด็กที่ทำจากพลาสติก เป็นต้น

๑.๓ หลังจากการใช้งานแล้ว ควรลดผลกระทบจากการตกค้างของขยะมูลฝอยในสิ่งแวดล้อม การไม่ย่อยสลายของขยะพลาสติก และผลกระทบต่อระบบกำจัดขยะมูลฝอย เนื่องจากขยะพลาสติกเป็นสารที่ย่อยสลายได้ยาก ทำให้ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยต้องใช้พื้นที่ในฝังกลบจำนวนมาก และหมดอายุการใช้งานเร็ว

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ หากอุตสาหกรรมพลาสติกมีระบบการป้องกันและลดผลกระทบดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลให้อุตสาหกรรมพลาสติกเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change) อันจะเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมพลาสติกในระยะยาว

๒. จากข้อมูลการแปรรูปผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ปรากฏในยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมพลาสติก แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีการแปรรูปพลาสติกเป็นบรรจุภัณฑ์ในสัดส่วนที่สูง คือ ร้อยละ ๓๘ ของมูลค่าอุตสาหกรรมพลาสติกทั้งหมด เมื่อบรรจุภัณฑ์พลาสติกผ่านการใช้งานแล้ว บางส่วนมีการนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) และส่วนใหญ่จะเป็นขยะมูลฝอย ที่เป็นภาระในการจัดการแก่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสิ้นเปลืองงบประมาณในการดำเนินการ จากการสำรวจปริมาณขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดย กรมควบคุมมลพิษ พบว่าในปี ๒๕๕๒ มีขยะพลาสติกสูงถึงร้อยละ ๑๘ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยน้ำหนัก ส่วนใหญ่เป็นขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติก ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว ควรพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ควรส่งเสริมและการพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลพลาสติกให้เป็นรูปธรรม ตั้งแต่กระบวนการคัดแยก การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการแปรรูป ไปเป็นสารตั้งต้นหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ

๒.๒ ควรพัฒนากลไกการเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์พลาสติกหลังการใช้งานให้เป็นระบบ โดยการส่งเสริมเพื่อจูงใจให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ที่ใช้ระบบมัดจำในการเรียกคืนได้รับผ่อนผันหรือยกเว้นภาษี โดยพิจารณาจากรูปแบบโครงสร้างของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ หรือพระราชบัญญัติการส่งออกปนอกและการนำเข้ามาราชาอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

๒.๓ ควรส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวัสดุและผลิตภัณฑ์ทดแทนพลาสติก เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคิดค้นและผลิตวัสดุทดแทนพลาสติก

๓. การจัดตั้งสถาบันพลาสติก เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมพลาสติกของประเทศไทยในด้านต่างๆ ในระยะยาว เห็นควรพิจารณาให้เกิดการดำเนินงานที่เน้นการพัฒนาวิจัยและส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผลักดันมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาหรือยกระดับเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการทางภาษี หรือมาตรการทางกฎหมาย เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔